

(/)

🏠 (/) > Romaner (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Kina

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/engang-en-by>)

Kina

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 341

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina)) **t** ([https://twitter.com/home?status=.](https://twitter.com/home?status=)

Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina>)

in ([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina&title=\)](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina&title=)

Edward Rutherfurd

Kina. Roman

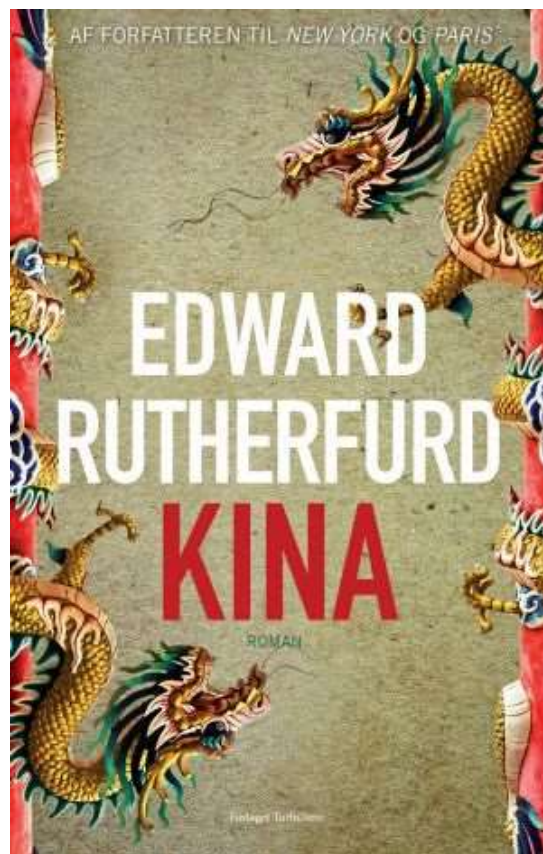
Turbulenz. 299,95 kr.

Af Jytte Kjær Schou

I en vellykket blanding af historiske fakta og fiktion fortælles Kinas turbulente historie fra Den Første Opiumskrig i midten af 1800-tallet til Bokseropstanden i begyndelsen af 1900-tallet.

Edward Rutherfurd er berømt for sine historiske murstensromaner, hvor han beskriver et lands, en bys eller en lokalitets historie ved at følge forskellige slægter gennem flere århundreder. Romanen om Kina skiller sig lidt ud. Dels er perioden meget kortere, men det er til gengæld en skelsættende periode i Kinas historie. Dels følger man ikke forskellige slægter, men vestlige købmænd og missionærer og et utal af kinesere fra alle mulige samfundslag.

Forfatteren har sat sig grundigt ind i Kinas historie, og han deler sol og vind lige i sin nuancerede beskrivelse. Man skal ikke forvente indgående psykologiske portrætter af de mange personer, men de er tilstrækkelige til at fange læserens interesse. Nogle personer får lidt mere plads end andre, som den engelske købmand John Trader og eunukken Lakerede Negl. Der er både fiktive og historiske personer, og vi bevæger os fra ekstrem fattigdom til ufattelig rigdom. Der er krig og kærlighed, eventyr og drama, og man bliver både oplyst og underholdt.

Tiden fra Den Første Opiumskrig i midten af 1800-tallet til Bokseropstanden i begyndelsen af 1900-tallet er betydningsfuld, for det er i den periode, imperialismen besejrer kejsermagten og rokker ved Kinas selvforståelse som det selvberoende Rige i Midten, for hvem resten af verden var inferior og betydningsløs. I begyndelsen af 1800-tallet var Kina en stabil kejsermagt med en god økonomi. Det ændrede sig. De senere kejsere var svage og uduelige og styret korrupt. Den i forvejen plagede befolkning blev endnu værre stillet, og grunden blev lagt til oprør.

Romanen fortæller historien om, hvordan europæerne tvang Kina til at åbne sig for omverdenen. Europæerne var meget interesserede i at købe kinesiske varer, og efter den industrielle revolution manglede Europa nye afsætningsmarkeder. Løsningen blev den illegale handel med opium. Da en ubestikkelig, højtstående kinesisk embedsmand forsøgte at stoppe handelen og på helt ublodig vis beslaglagde lagrene af opium, så englænderne det som en krigserklæring og satte en engelsk krigsflåde ind. Den kejserlige hær med de antikverede våben kunne intet stille op, og fredsbetingelserne blev katastrofale for Kina. Englænderne fik deres egne selvstyrende enklaver i flere havnebyer, og Kina måtte betale en eksorbitant krigsskadeserstatning.

Europæernes påvirkning af Kina var mildest talt ikke til gavn for den kinesiske befolkning. En af bogens personer, den engelske købmand John Trader, der havde tjent en formue på handelen med opium, erkender i sin høje alderdom, at England var faret alt for hårdt frem.

Af romanen fremgår det, at det er en periode med grusomheder på begge sider. Taiping-oprøret beskrives som den måske blodigste borgerkrig i verdenshistorien med millioner af døde. Det var en messiansk bondebevægelse ledet af en galning, der mente, at han var Jesu lillebror. Bevægelsen havde sin egen tolkning af kristendommen og forsøgte at oprette et paradys på jorden, hvor alle var lige, og ejendomsretten afskaffet (hvem sagde kommunisme?). Det gjaldt dog ikke lederne, der levede et liv i luksus og havde flere koner. Når den utrænede bondehær kunne erobre en stor del af Kina, skyldtes det dygtige generaler. Til sidst blev de nedkæmpet af den kejserlige hær godt hjulpet af englænderne, der omsider valgte side. Som et kuriosum kan nævnes den humoristiske roman "Flashman og dragen" af George

MacDonald Fraser, der også handler om Taiping-oprøret, som den charmerende kujon Flashman ufrivilligt bliver involveret i. Som altid lander han på benene og får endog tid til en tur i høet med sine mange damebekendtskaber.

Det senere Bokser-oprør i begyndelsen af 1900-tallet var af en helt anden kaliber. Det var en af de mange hemmelige nationalistiske bevægelser, der havde til hensigt at fordrive de fremmede djævlé, men bevægelsen var oppe mod stærke europæiske magter. Den vestlige indflydelse var endegyldigt slået igennem. De gamle konfutsianske eksaminer blev afskaffet, og naturvidenskab og teknik kom i højsædet. Unge begavede kinesere lod sig uddanne i udlandet, og de kejserlige embedsmænd så nu en fordel i at overtage overlegne europæiske metoder.

Det er en kollektiv roman, hvor de mange personer medvirker til at gøre det historiske stof levende og vedkommende. Det betyder dog også, at historien bliver en smule uoverskuelig. Et kort resume af de historiske begivenheder ville have lettet overblikket. Man får et godt indtryk af de begærlige europæere, der blot er ude på at udnytte Kina. Der er dog enkelte undtagelser, som missionærene, der er nødt til at manøvrere under de givne forhold. Man får et lille indblik i det sammensatte kludetæppe af forskellige folkeslag, der befolker det enorme Kina og deres divergerende kulturer og skikke, som den grusomme snøring af småpigens fødder.

En af de mere eksotiske personer er eunukken Lakerede Negl, der får en del plads i bogen, og som den eneste beskrives i første person. Via ham får man et indtryk af livet i Den Forbudte By og af den magtfulde enkekejserinde Cixi, der de facto er den, der styrer riget med hård hånd, selv om de svage og dekadente kejsere nominelt er herskere. Forfatteren skriver selv, at man ikke ved så meget om Cixis regime, og her er der plads til fiktion. Det, vi ved, er, at hun var magtfuld, intelligent og ultrakonservativ, men selv ikke hun formåede at vende udviklingen.

Man tør næsten sige, at i den periode, romanen omhandler, blev grunden lagt til den senere kommunistiske revolution.

[Historie-online.dk, den 8. marts 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/engang-en-by>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

UDGRAVNING TIL FUNDAMENT

(<http://www.historie-online.dk/boger/udgravning-til-fundament>)

MEN DE MÅTTE JO DØ

(<http://www.historie-online.dk/boger/men-de-maatte-jo-doe>) (<http://www.historie->

